

Turcja na rozdrożach

Spotkanie na szczycie 'Euler Hermes International Trade Observatory'

Euler Hermes, światowy lider w ubezpieczeniach kredytów kupieckich, zorganizował w Istambule spotkanie na szczycie w ramach 2015 International Trade Observatory [Obserwatorium Handlu Międzynarodowego 2015]. Kadra kierownicza Euler Hermes oraz czołowi ekonomiści dzielili się swoją analizą najnowszych danych gospodarczych i przedstawili kluczowe elementy, które mogą pomóc Turcji wyjść z kryzysu gospodarczego w 2016 roku.

– Spowolnienie w Chinach będzie miało wpływ na światową gospodarkę, a wzrost światowego PKB w latach 2015-2016 powinien utrzymać się na poziomie poniżej 3 procent – powiedział **Wilfried Verstraete, Prezes Zarządu Euler Hermes**. – Na rynkach dojrzałych panuje względna stabilność, natomiast zaobserwowaliśmy wyraźne oznaki pogorszenia sytuacji w gospodarkach wschodzących. Podwyżka stóp procentowych przez amerykański Bank Rezerwy Federalnej będzie miała największy wpływ na takie kraje jak Turcja, Brazylia, Nigeria, Rosja i RPA. **Pomimo tego dostrzegamy wiele możliwości dla Turcji w zakresie poprawy jej pozycji w łańcuchu wartości dodanej.**

Rok 2015 był ciężkim rokiem dla eksportu tureckiego, ale dzięki poprawie popytu krajowego, możliwe będzie osiągnięcie wzrostu PKB na poziomie +3.2%. W 2016 roku Turcja powinna odnotować umiarkowaną poprawę swojego PKB, który wzrośnie do poziomu +3.6%. Niemniej jednak lokalna gospodarka boryka się z następującymi, bieżącymi problemami:

- **Masakra walutowa** – Lira turecka (TRY) to jedna z najbardziej 'poszkodowanych' walut w 2015 roku. Odbije się to na tureckim eksporcie w 2015 roku (np. w okresie styczeń-sierpień 2015 eksport towarów w USD spadł aż o 9% w porównaniu do analogicznego okresu w zeszłym roku, pomimo tego, że odnotowano 10-procentowąwyżkę eksportu w TRY). W konsekwencji, bieżące deficyty transakcji eksportowych pozostają na wysokim poziomie, podczas gdy wydatki netto inwestycji portfelowych tworzą niepokojąco dużą lukę w finansowaniu.
- **Trzęsienie wywołane podwyżką wprowadzoną przez Fed** – Fatalna mieszanka: pogarszające się perspektywy wzrostu i wysokie uzależnienie od finansowania zewnętrznego, połączone ze spadkiem cen towarów. Turcja to jeden z krajów, które odczują najwięcej negatywnych efektów podwyżki stóp procentowych wprowadzonych przez Fed (amerykańska rezerwa federalna).
- **Zadłużenie**: Spore zadłużenie w walutach obcych stwarza realne zagrożenie. W 1 kwartale 2015 r. aż 93% tureckiego długu zewnętrznego to kredyty w walutach obcych (na rynkach wschodzących – średnio 76%). Sytuacja jest tym bardziej trudna, że we wrześniu rezerwy walutowe spadły o 10 miliardów USD w stosunku rok do roku. Również w sektorze prywatnym zadłużenie wzrasta w szybkim tempie, co szczególnie dotyczy spółek niefinansowych (NFC), których zadłużenie odnotowało poważny wzrost od 2010 r. Jednakże całkowite zadłużenie sektora niefinansowego pozostaje na adekwatnym poziomie w porównaniu z innymi krajami z tej grupy, dzięki konsolidacji fiskalnej sektora publicznego.

Omawiając przewidywane scenariusze niewypłacalności dla Turcji, **Główny Ekonomista Euler Hermes, Ludovic Subran**, stwierdził, że: – *Po 9-procentowym spadku upadłości firm w Turcji w 2014*

roku, rok 2015 przyniesie spadek o 5%, ale w 2016 roku może dojść do wzrostu tego wskaźnika o ok. 6 procent. Dodatkowo, lira turecka to jedna z najbardziej 'poszkodowanych' walut – oczekuje się, że w perspektywie całorocznej, w 2015 roku spadek wartości liry tureckiej do dolara amerykańskiego wyniesie 24%. Jednakże są też pozytywne perspektywy dla Turcji: poprawa sytuacji w Europie przyniesie wzrost eksportu tureckiego, niskie ceny ropy będą wspierać popyt krajowy, a ogólna, dobra kondycja sektora bankowego to zdecydowanie pozytywny sygnał.

Szanse dla firm tureckich

Według Prezesa Euler Hermes Turkey, Özlem Özüner, rok 2016 przyniesie szereg możliwości dla przedsiębiorców w Turcji: – W 2016 roku sytuacja w eksporcie powinna zacząć się stopniowo poprawiać. Największe szanse dla zwiększenia eksportu tureckiego to Europa i kraje MENA, a najgorsze wyniki spodziewane są w eksporcie do Rosji – gdzie sytuacja pozostaje negatywna. Sektor tekstylny i samochodowy powinny odnotować pozytywne skutki poprawy sytuacji w UE, natomiast największe szanse dla przemysłu rolno-spożywczego, chemicznego i maszynowego dają kraje MENA (Bliski Wschód i Afryka Północna). Pozycja Turcji w łańcuchu wartości dodanej powinna nadal poprawiać się w sektorze samochodowym, chemicznym, produkcji tworzyw sztucznych i wyrobów z gumy, udział w rynku tureckich producentów sprzętu i maszyn również będzie się zwiększał.

Szansa nr 1: Poprawa sytuacji na rynku energetycznym

Produkcja energii odnawialnej w Turcji zwiększyła się trzykrotnie od czasu wprowadzenia pierwszej polityki energetycznej w 2001 r., a przyjęta wówczas strategia nie straciła na dynamice. W zakresie energii odnawialnej, jedno z podstawowych celów do 2023 roku to osiągnięcie mocy na poziomie 20.000 MW dla elektrowni wiatrowych i 5.000 MW nowej energii słonecznej.

Szansa nr 2: Przemysł rolno-spożywczy – Dźwignia w postaci nowych rynków zbytu

Produkcja w sektorze rolno-spożywczym powinna wzrosnąć o 2,5 procent rocznie w latach 2015-2016. W 2016 r. ponad połowa zysków z eksportu będzie pochodziła z krajów MENA (Bliski Wschód i Afryka Północna) i UE.

Szansa nr 3: Przemysł samochodowy – Jeden z głównych graczy na rynku europejskim

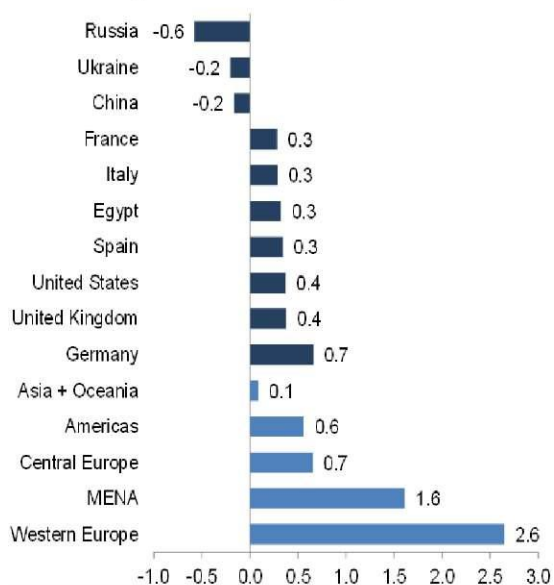
Turecki przemysł motoryzacyjny potwierdzi swoją kluczową rolę na rynku europejskim. Turcja eksportuje 75 procent produkcji swojego sektora motoryzacyjnego. Euler Hermes oczekuje, że w 2016 roku Turcja osiągnie przychody z eksportu na poziomie 16 miliardów USD.

Szansa nr 4: Transport – Od transportu drogowego do lotniczego – zróżnicowanie oferty usług

Nadal obserwujemy wzrost w sektorze transportu drogowego w tym kraju, ale dynamika wzrostu spadła do poziomu + 1% w 2014 roku w porównaniu do średniego rocznego wzrostu od 2006 r., czyli 5%. Również Turkish Airlines (Tureckie Linie Lotnicze) odnotowały najszybszy wzrost w skali globalnej – tj. o +19% w przeciągu ostatnich 12 miesięcy (wzrost przychodów na pasażerów na 1 km).

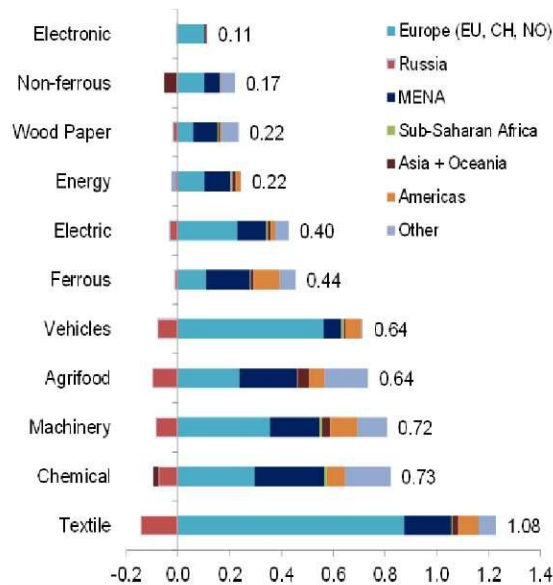
Perspektywy tureckiej gospodarki

2016 potential export gains in selected regions and countries, USD bn

Sources: Chelem, IMF, Euler Hermes
 N.B. Asia + Oceania covers 17 main economies in the region

2016 potential export gains by sector, USD bn

Sources: Chelem, IMF, Euler Hermes
 N.B.: Textiles do not include clothing and textile commodities.
 Asia + Oceania covers 17 main economies in the region

Legenda

Potencjalny wzrost przychodów z eksportu w 2016 r. w wybranych regionach i krajach, w miliardach USD

Rosja, Ukraina, Chiny, Francja, Włochy, Egipt, Hiszpania, USA, WB, Niemcy, Azja i Oceania, Ameryki, Europa Środkowa, MENA, Europa Zachodnia

Źródło: Chelem, IMF, Euler Hermes

Uwaga: Azja i Oceania obejmuje 17 głównych gospodarek w tym regionie

Potencjalny wzrost przychodów z eksportu w 2016 r. wg sektora, w miliardach USD

Przemysł elektroniczny, przemysł metali nieżelaznych, przemysł celulozowy i papierniczy, przemysł energetyczny, przemysł elektryczny, przemysł metali żelaznych, przemysł samochodowy, przemysł rolno-spożywczy, przemysł maszynowy, przemysł chemiczny, przemysł tekstylny

Europa (UE, Szwajcaria i Norwegia), Rosja, MENA (Bliski Wschód i Afryka Północna), Afryka Subsaharyjska, Azja i Oceania, Ameryki, Inne

Źródło: Chelem, IMF, Euler Hermes

Uwaga: Przemysł tekstylny nie obejmuje ubrań i surowców tekstylnych (bawełna etc.)

Azja i Oceania obejmuje 17 głównych gospodarek w tym regionie

Kontakt dla mediów:

Grzegorz Błachnio
 Euler Hermes
 tel. 601-056-830
 e-mail: grzegorz.blachnio@eulerhermes.com

Artur Niewrzędowski
 multiAN
 tel. 509-433-874
 e-mail: artur.niewrzędowski@multian.pl

Euler Hermes to światowy lider na rynku ubezpieczeń należności handlowych oraz jeden z liderów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych i windykacji należności. Posiadająca ponad 100 lat doświadczenia firma oferuje klientom z sektora business-to-business (B2B) usługi finansowe, wspierające zarządzanie środkami pieniężnymi i należnościami. Sieć wywiadowni gospodarczych śledzi i analizuje codzienne zmiany wypłacalności małych, średnich oraz międzynarodowych firm działających na rynkach odpowiadających za 92% światowego PKB. Firma posiada siedzibę główną w Paryżu i działa w ponad 50 krajach, gdzie zatrudnia ponad 6.000 pracowników. Euler Hermes jest spółką zależną Allianz, notowaną na giełdzie Euronext Paris (ELE.PA) oraz posiadającą rating AA- przyznany przez Standard & Poor's oraz Dagong Europe. W 2014 roku skonsolidowane obroty firmy wyniosły 2,5 mld €, ubezpieczyła ona na całym świecie transakcje biznesowe o wartości wynoszącej na koniec 2014 roku 860 mld €. W celu uzyskania dalszych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej: www.eulerhermes.com, [LinkedIn](#) lub Twitter [@eulerhermes](#)

W Polsce grupa Euler Hermes jest obecna od 1998 roku. Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes SA oferuje ubezpieczenia należności handlowych oraz gwarancje ubezpieczeniowe. Jednocześnie druga spółka działająca na polskim rynku - Euler Hermes Collections Sp. z o.o. oferuje windykację należności, raporty handlowe, ocenę ryzyka oraz program analiz branżowych. Obsługę klientów zapewnia Euler Hermes Services Polska Sp. z o.o.

Uwaga dotycząca stwierdzeń wybiegających w przyszłość: Stwierdzenia zawarte w niniejszym dokumencie mogą zawierać stwierdzenia dotyczące przyszłych oczekiwań oraz innego rodzaju stwierdzenia wybiegające w przyszłość, oparte na aktualnych opiniach i założeniach kierownictwa firmy, obejmujących znane i nieznanne czynniki ryzyka oraz niepewności, które mogą powodować osiągnięcie rzeczywistych wyników, rezultatów lub zdarzeń mogących istotnie odbiegać od tych wyrażonych lub dorozumianych w takich stwierdzeniach. Obok stwierdzeń wybiegających w przyszłość, co wynika z ich kontekstu, wyrazy „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje”, „planuje”, „zamierza”, „przewiduje”, „uważa”, „szacuje”, „prognozuje”, „potencjalny” lub „kontynuuje” oraz podobne wyrażenia oznaczają stwierdzenia wybiegające w przyszłość. Rzeczywiste wyniki, rezultaty lub zdarzenia mogą w istotnym zakresie odbiegać od przewidywanych w takich stwierdzeniach, między innymi z powodu: (i) ogólnych warunków ekonomicznych, w tym w szczególności warunków ekonomicznych w kluczowych sektorach działalności Grupy Euler Hermes oraz na kluczowych dla niej rynkach, (ii) wyników osiągniętych na rynkach finansowych, w tym na rynkach rozwijających się, również ze względu na niestabilność i płynność rynku oraz zdarzenia związane z kredytami, (iii) częstotliwości oraz zakresu zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, w tym zdarzeń powodowanych przez klęski żywiołowe oraz wiążących się ze wzrostem wydatków na likwidację szkód, (iv) poziomu powtarzalności zdarzeń, (v) zakresu niespłaconych kredytów, (vi) poziomu stóp procentowych, (vii) kursów wymiany walut, w tym m.in. kursu wymiany EUR/USD, (viii) zmian w poziomie konkurencji, (ix) zmian przepisów prawa i regulacji, m.in. dotyczących konwergencji walutowej oraz Europejskiej Unii Walutowej, (x) zmian w zakresie polityk banków centralnych i/lub władz innych krajów, (xi) wpływu przejęć spółek, w tym także kwestii związanych z integracją, (xii) działań restrukturyzacyjnych, oraz (xiii) ogólnych czynników związanych z konkurencją na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wystąpienie wielu z tych czynników może być bardziej prawdopodobne lub mogą one przyjmować bardziej wyraźną postać na skutek działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Firma nie ma obowiązku aktualizacji żadnych stwierdzeń wybiegających w przyszłość.